بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/386
- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް:

* ނަން: ސިލްވާސް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ.ކޯނެރިގެ

* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-0136/2008

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތައް:

* ނަން: ސޮވެރެން އިންޝުއަރެންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ.އާޒޭރާ ބަވަރު

* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-0390/2015

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 02 ޛުލްޙިއްޖާ 1438 / 24 އޮގަސްޓް 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު: 25 ރަޖަބު 1439 / 11 އޭޕްރިލް 2018

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 965/Cv-C/2017
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: އިންޝުއަރެންސާއިބެހޭ މައްސަލަ
- ނިންމެވި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަލީ ސަމީރު ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން

(ރިޕޯޓަށް)

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 965/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނޫންކަމަށްބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުން އެދި ސިވިލް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތަކީ ސޮވްރިން އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑެވެ.

• ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

01- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 965/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ނިމުން ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު، އެޤަޟިއްޔާގައި، ސޮވްރިން އިންޝުއަރަންސްގެ ފަރާތުން ދޫކޮށްފައިވާ އެ ކޮންޓްރެކްޓަރސް ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 ޕޮލިސީގެ ދަށުން ސިވިލް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކްލެއިމް ނަންބަރު HQ16FRCM000049 ބަލައިގަތުމަކަށް ނިންމަވާފައިވާ ބަރުދާޓާއި ޒިންމާ އަދިއެހެން ސްޕެސިފިކޭޝަންތަކާއިގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ކަމަށްބުނެ، އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީގެ ދަށުން ޗެކްތަކުން ބޭރުން ބާކީވާ ލިބެންޖެހޭ 7,210,000.00ރ. (ހަތްމިލިއަން ދުއިސައްތަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ގެ ތެރެއިން ސޮވްރިން އިންޝުއަރަންސްގެ ފަރާތުން ލިބިދީފައިވާ US$10,000.00 (ދިހަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަދި އިންޝުއަރަންސް ޑިޑަކްޓިބަލް 10% އަށްވާ 721,000.00 (ހަތްސަތޭކަ އެކާވީސްހާސް ރުފިޔާ) އުނިކުރުމުން ބާކީވާ 6,334,800.00 (ހަމިލިއަން ތިންސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރުހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ސޮވްރިން އިންޝުއަރަންސްގެ އަތުން ހޯދުމަށް އެދި ސިވިލް ކޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާކުރުމުން ބެލުނު މައްސަލައެއްކަން އެނގެންކަމާއި،

އެޤަޟިއްޔާގައި ބުނުއްވާފައިވަނީ، " ދުންފަރު، ސިވިލް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ސޮވްރިން އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ކުރި މި ޤަޟިއްޔާގެ ތެރެއިން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިޖުރާއީ ނުކުތާއަކާއި ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުން ބަލައިދީ މި ދަޢުވާ ބިނާވެގެންވާ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީގެ ޝަރުޠުތަކާއި

ކޮންޓްރެކްޓްގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި މި ޤާނޫނީގެ ދަށުން ދިމާވާ ކުރިއަށްދާގައި ވެފައިވާ ގޮތުގެ ނުވަތަ ގޮތުގެ ބަދަލުގެ އިދާރާއި ބޭރުގެ ދެފުށް ދިމާވާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ޚިލާފެއް ޙައްލުކުރުމަށް ފުރަތަމަ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ އާބިޓްރޭޝަނަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ މި ދަޢުވާގައި ހިމެނޭ އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީގެ ކޮންޓްރެކްޓްގެ 20 ވަނަ މާއްދާއިން އެކަށައަޅާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2013 (އާބިޓްރޭޝަން ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެއްފަދަ ޝަރުޠު ކޮޅަށް ހުރެގެ މައްސަލައަކީ އާބިޓްރޭޝަންގެ އެއްބަސްވުން ނިންމުމަށް އެއްބަސްވެފައި އޮތް މައްސަލައެއްކަމަށްވާތީ އެހެން މައްސަލައާއި ގުޅޭގޮތުން ދީ ޝަރުޠެއް ފުރިހަމަވާނަމަ އެހިސާބުން އެ މައްސަލައެއް އެ ކޯޓަކަށް ހުށަހަޅައިގެން ހުކުމް ނުލިބޭނެ، އެ މައްސަލަ އާބިޓްރޭޝަނަށް ހުށަހެޅުމަށް އެ ކޯޓުން އަމުރުކުރަންވާނެކަމަށް ބައްޓަންކޮށްފައިވާ އާބިޓްރޭޝަން ޤާނޫނުގެ މި މައްސަލައަށް އާބިޓްރޭޝަން އެއްބަސްވުން އޮތް މައްސަލައަކަށްވާތީ އާބިޓްރޭޝަން ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ދީ ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ މައްސަލައަކަށްވާތީ މި ދަށުވާ ބެލުމަށްޓަކައިވާ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީ ޝީޑިއުލްގައިވާ ކޮންޓްރެކްޓްގެ 20 ވަނަ މާއްދާއަށާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2013 (އާބިޓްރޭޝަން ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލައަކީ މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ ގޮތަށް މިކޯޓުގައި ހުށަހަޅައި ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދޫކޮށް ކޮށްދީފައެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

02- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 965/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުން ސިވިލް ކޯޓު ޕްރޮސީޖަރ ރޫލްސްގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ބޭނުންވެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީ ޝީޑިއުލްގައި ބަޔާންކުރާ ކޮންޓްރެކްޓް 20 ގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠަކީ ގޮތުގެ ބަދަލު ދިމާވެއްޖެ އެއްބަސްވެ، އެ ދިމާވާ ގޮތުގެ މިންވަރާއި ގެއްލުން ހާލަތު އެދުރު ޝަރުތުގައި އާބިޓްރޭޝަންގެ އުސޫލުން މައްސަލަ ހައްލު ކުރުމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް މާއްދާއަކަށްފަހުގައި، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠާއި، ދަށުވާ އުފުލިފައިވާ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠަކީ ދީ ޝަރުޠެއް ކަމަށް ނުވާތީ، އެކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރައްވަމަށްވީ ނުކުތާއެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދަށު ކޯޓުގެ ޖެސްޓިޔުޓް ރިޓާޔަރމަންޓް މަރުހަލާގައި މައްސަލާގައި ޝަރީއަތުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ބޭނުންވާކަމަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ބުނުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2013 ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ރައްދު ދޫކުރުމުންކަމަށް ވިދާޅުވެސް، އެ އުސޫލަށް ސިވިލް ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

03- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 965/Cv-C/2017 ފަސްހިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެފަސްހިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުން އެދި ސިވާސް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީއަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓްތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެކަކު އަނެކަކަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް، އެހުށަހެޅުން ރައްދުވާ ފަރާތުން ޤަބޫލުކުރުމުން އެދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ކޮންޓްރެކްޓެއް ކުރެވުނީ ކަމުގައި ބެލެވޭނެ އޮންނަކަމާއި، ސްޓޮރަރވް އިންޝުއަރަންސް ޕްރޮޕޯސަލް ފޯމުގެ ފުރިހަމަ ދޫކުރި އެކުންފުނީގެ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީ ސިވާ ގްރޫޕް ޕްރޮޕޯސަލް ފޯމުން ޤަބޫލުކުރުން އެޕޮލިސީ ބަލައިގަތުމަށް އެޕޮލިސީގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން އޮގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިން ކުރުން ސިވާސް ގްރޫޕް ޕްރޮޕޯސަލް ފޯމު ގެނެސްދީފައިވާކަމަށް ޑްރާފްޓް އަންނަނިވެ، ސްޓޮރަރވް އިންޝުއަރަންސް ޕްރޮޕޯސަލް ފޯމުން ދޫކުރެވިފައިވާ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއަށް ބަލާއިރު، އެޕޮލިސީގެ ދަރުން އުފެދޭ ދެބަސްވުންތައް ހައްލުކުރުމަށް ހަމަޖެއްސާފައިވަނީ ޕޮލިސީގައި ބަޔާންކުރާ މާއްދާތަކާއި ޝަރުތުތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން މަޙްކަމާގައި ބަލާނެގޮތް އެނގެއެވެ.

(ށ) ދެވަނަކަމަކީ، ސްޓޮރަރވް އިންޝުއަރަންސް ޕްރޮޕޯސަލް ފޯމުގެ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 ގެ 20 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރުން، އެމާއްދާގައި " މިޕޮލިސީގެ ދަށުން ދިމާވާ ކުރިމަތިވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ނުވަތަ ގޮތުގެ ބަދަލުގެ އަދަދާއި ބޭހޭ ގޮތުން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ދިމާވާ ޚިލާފެއް ޙައްލުކުރުމަށް ހުރިހާ ޚިލާފެއް ޙަވާލުކުރާ އާބިޓްރޭޝަނަށް" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން، ސިވާސް ޕްރޮޕޯސަލް ފޯމުގެ ފުރަތަމަ

ސިވިލްކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާގެ ސިޔާޤަށް ބަލާއިރު އެ ދަޢުވާއަކީ، ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސްގެ ފަރާތުން ދޫކޮށްފައިވާ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީގެ ދަށުން ސިޔާސް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ގެއްލުންތަކަށް ބަދަލުގައި ލިބެންޖެހޭ ކަމަށްބުނާ 7,210,000.00ރ. (ހަތްމިލިއަން ދެލައްކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ގެ ތެރެއިން ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސްގެ ފަރާތުން ލިބިދީފައިވާ US$10,000.00 (ދިހަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަދި އިންޝުއަރަންސް ޑިޑަކްޓިބަލް 10% އަށްވާ 721,000.00 (ހަތްލައްކަ އެކާވީސްހާސް ރުފިޔާ) އުނިކުރުމުން ބާކީވާ 6,334,800.00 (ހަމިލިއަން ތިންލައްކަ ތިރީސް ހަތަރުހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަތުން ހޯދުމަށް އަދި ހުށަހެޅި ދަޢުވާއެއްކަން އެނގެން އޮތުމުން މިއީ ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު HQ/16/FRCM/001 ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާފަދައިން އުސޫލު ފުރަތަމަވެސް އާބިޓްރޭޝަން އަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ބާވަތުގެ މައްސަލައެއްކަން އެނގެން އޮތުމުން މައްސަލަ އާބިޓްރޭޝަން އަށް ހުށަހަޅާ ޝަރީޢަތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަކީ، ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ސިޔާސް ގްރޫޕް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު މިފަދަ މައްސަލަ ބައްލަވައިދިނުމަށް އާބިޓްރޭޝަނަށް ދެފަރާތުގެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގައި ހިނގާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ނ) ތިންވަނަކަމަކީ، ސިވިލްކޯޓުގެ ޖެނެރަލް ޖުރިސްޑިކްޝަން ހިނގަމުންދާގޮތް

މައްސަލަތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ސިވިލްކޯޓުގެ ޖެނެރަލް ޖުރިސްޑިކްޝަންގެ ނިޒާމަކީ، ސިވިލްކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ސްޕެޝަލައިޒްވެފައިވާ ފަރާތްތަކުން އެއްބަސްވުމެއްގެ މައްސަލަތަކުން މައްސަލައިގެ ނިންމުންތަކާ ޚާއްޞަވެފައިވާ ނިޒާމުތަކަށް އެނގެން އޮންނައިރު، އަދުބަރާގައި ފަރާތްތަކަށް ސްޕެޝަލައިޒްވެފައިވާ ޝަރީޢަތަކަށް ފޮނުވާލުމަށް ކޯޓުން ނިންމުމަކީ ނުވަތަ އެފަދައިން މައްސަލައިގެ ހަސްތަކަށް އަޑުއެހުމާއި މައްސަލައިގެ ހިދުމަތް ކަނޑައެޅުމުގެ މައްސަލަތަކަކީ އެއްވެސް ފަރާތަކަށް މަސްލަހަތު އެފަރާތްތަކުން ލިބެން އޮންނަ ބައެއް ދާއިރާތަކުގައި ހިނގާދާއިރު، މައްސަލައަކީ ސްޕެޝަލިޓީ ބަޔަކު ޝަރީޢަތަކަށް ފޮނުވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކޮށްގައި އެދުމަކީ، އާބިޓްރޭޝަން އުސޫލުން މައްސަލަ ހިނގުމަށް ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ސިޔާސް ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ސްޓޯރކް އިންޝުއަރަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދޫކުރެވިފައިވާ ޕޮލިސީއެއްކަމަށްވާތީއެވެ.

ވީމާ، އިސްތިއުނާފަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން މިމައްސަލަބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންދެކެނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 965/Cv-C/2017 ދަޢުވާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިޔާސް ގޮތުން ޓްރައިބަޓް ތިމިތިބޭގެ ފަރާތުން ހަރަކާތްތެރިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ބަޔާނާ އެދަޢުވާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމުގައެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހު، އިސްތިއުނާފު ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެފަދައިން ހުރުމާއެކު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 965/Cv-C/2017 ދަޢުވާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިޔާސް ގޮތުން ޓްރައިބަޓް ތިމިތިބޭގެ ފަރާތުން ހަރަކާތްތެރިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ބަޔާނާ، އެ ދަޢުވާގައި ސިވިލް ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ޤާނޫނީ ނުވަތަ ޝަރުޢީ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ އެއްބަސްވުމުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.